

فهرست

پیشگفتار.....	۹
مقدمه.....	۱۳
۱. تبیین موضوع.....	۱۳
۲. پرسش‌های تحقیق.....	۱۴
۳. فرضیه‌ها.....	۱۵
۴. ضرورت و اهمیت.....	۱۶
۵. اهداف تحقیق.....	۱۸
۶. پیشینه.....	۱۸
۷. روش تحقیق.....	۱۹
۸. ساختار تحقیق.....	۲۰
فصل اول: مفاهیم و کلیات.....	۲۳
۱. مفاهیم.....	۲۳
۱-۱. حقوق.....	۲۳
۲-۱. فلسفه حقوق.....	۲۵
۳-۱. مبانی حقوق.....	۲۶
۴-۱. منابع حقوق.....	۲۶
۵-۱. حکم.....	۲۷
۶-۱. تکلیف.....	۲۸

۶ ■ فلسفه حقوق در قرآن (مبانی و منابع)

۲۹	۷-۱. رابطه حق با حکم و تکلیف
۲۹	۸-۱. همسانی حقوق با تکالیف
۳۲	۲. مباحث فلسفه حقوق
۳۲	۱-۲. ماهیت‌شناسی فلسفه حقوق
۳۲	۲-۲. تفاوت میان نظریه حقوقی با فلسفه حقوق
۳۴	۳-۲. اهمیت فلسفه حقوق
۳۴	۴-۲. گستره مباحث فلسفه حقوق
۴۱	۵-۲. تعیین جایگاه مبانی حقوق در جغرافیای مباحث فلسفه حقوق
۴۱	۳. منابع حقوق و رابطه آن با مبانی حقوق
۴۴	۴- اقسام و شاخه‌های حقوق
۴۵	۱-۴. حقوق خصوصی و حقوق عمومی
۴۷	۲-۴. حقوق داخلی و خارجی (= بین‌المللی)
۴۸	جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۵۱	فصل دوم: مبانی حقوق از دیدگاه حقوقدانان
۵۱	۱. مبانی حقوق از دیدگاه مکاتب معروف حقوقی
۷۰	۲. مبانی حقوق از دیدگاه حقوقدانان مسلمان
۷۰	۱-۲. نظریه فطرت
۷۸	۲-۲. مصلحت
۸۲	۳-۲. عدالت
۸۹	۴-۲. عقل
۹۱	۵-۲. عرف
۹۷	جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۹۹	فصل سوم: نظر مختار در مبانی حقوق (اراده حکیمانه شارع)
۱۰۲	۱. ادله نظر مختار
۱۰۲	۱-۱. مالکیت خداوند منشأ حقوق
۱۰۴	۲-۱. شناخت حقیقت انسان

فهرست ■ ۷

- ۳-۱. پیوند میان ربوبیت تکوینی و ربوبیت تشریحی ۱۰۷
- ۴-۱. فهم حقیقت توحید و تعبد در برابر معبود ۱۱۳
- ۵-۱. رابطه دنیا و آخرت ۱۱۷
۲. اراده تشریحی و نیازهای انسان ۱۱۸
- ۱-۲. هماهنگی اراده تشریحی با فطرت و عقل قطعی ۱۱۹
- ۲-۲. اراده تشریحی بر بستر عدالت ۱۲۴
۳. تأثیر مبنای مختار بر منابع و روش‌شناسی حقوق ۱۴۰
- ۱-۳. منطق استنباط ۱۴۱
- ۲-۳. منطق تطبیق ۱۵۱
۴. زبان حق، زبان تکلیف و اقتضای بیانی زبان تقنین ۱۵۳
- ۱-۴. زبان حق یا زبان تکلیف ۱۵۳
- ۲-۴. نقد و بررسی ۱۵۵
- جمع‌بندی و نتیجه‌گیری ۱۷۳
- فصل چهارم: منابع حقوق از دیدگاه قرآن ۱۷۹**
۱. قرآن کریم ۱۸۲
- ۱-۱. قرآن کلام خداوند است ۱۸۵
- ۲-۱. صیانت قرآن از تحریف ۱۸۸
- ۳-۱. راز وجود تشابهات در قرآن ۱۹۱
- ۴-۱. آیا خطابات قرآنی قابل فهم است ۱۹۴
- ۵-۱. آیا ظواهر قرآن حجت است ۱۹۷
- ۶-۱. آیا خطابات قرآن واقعی است ۱۹۹
- ۷-۱. جاودانگی و جهان‌شمولی خطابات قرآن ۲۰۴
- ۸-۱. رابطه جنسیت مخاطب و حقوق او در خطابات قرآن ۲۱۴
۲. سنت ۲۱۶
- ۱-۲. حجیت سنت پیامبر ﷺ ۲۱۸
- ۲-۲. حجیت سنت امامان معصوم علیهم‌السلام ۲۳۰
- ۳-۲. سنت صحابه ۲۴۲

۸ ■ فلسفه حقوق در قرآن (مبانی و منابع)

۳-۱. دیدگاه اهل سنت در اجماع و ادله آن.....	۲۴۸
۳-۲. اجماع از نظر امامیه.....	۲۵۰
۳-۳. انواع اجماع.....	۲۵۳
۳-۴. اشکال بر اجماع امامیه.....	۲۵۴
۳-۱. اجماع.....	۲۴۶
۴-۱. تعریف عقل.....	۲۵۶
۴-۲. اهمیت عقل در کتاب و سنت.....	۲۵۶
۴-۳. عقل نظری و عملی و دلیل عقلی.....	۲۵۹
۴-۴. کارکردهای عقل.....	۲۶۲
۴-۵. درک حسن و قبح.....	۲۶۳
۴-۶. ملازمه بین حکم عقل و حکم شرع.....	۲۶۶
۴-۷. شبهات بر حجیت دلیل عقل.....	۲۶۹
۴-۸. سهم عقل در استنباط حکم.....	۲۷۳
۵. دیگر منابع.....	۲۷۸
۵-۱. قیاس.....	۲۷۸
۵-۲. استحسان.....	۲۸۳
۵-۳. مصالح مرسله.....	۲۸۵
۵-۴. سد و فتح ذرایع.....	۲۸۸
۵-۵. عرف.....	۲۹۰
جمع‌بندی و نتیجه‌گیری.....	۲۹۷
جمع‌بندی نهایی	۳۰۱
منابع و مأخذ.....	۳۰۵
فهرست آیات.....	۳۲۱
فهرست روایات.....	۳۳۱
نمایه اعلام.....	۳۳۵
نمایه موضوعی.....	۳۴۱